

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

19. Dies Maii. In uno, eodemque opere malo, diabolus suggerit, homo consentit, Deus deserit. S. Augustinus contra Faustum. I. 14. c. 11.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

pectoris limites non sit transfugium. Sis licet tutus, nunquam eris securus: non plus quam reus sub carnificis securi. Semper pavet, etiam dum pavenda studiosissimè cavet: metuit ubi nihil occurrit metuendum, licet non sint inimici quos timeat, in se habet quod timet. Fugit lictorem, evasit spiculatorem, non sufficit, se tenebit: nec à se unquam ut securus sit obtinebit. Formidabit etiam tutus, etiam tuta. Non potest animo confidere, licet in Tyranno invenerit fidem. Simili planè in nos auctor naturæ animadvertit supplicio, ac barbari illi, qui mortis reos alligabant cadaveribus, ut fœtore torquerentur. Alligata nobis est pœna post culpam, cujus cadaver restat, pavor, pudor, dolor, *Et nocte dieque suum gestant in pectore restem.* Infestior est talis animo testis, quam collo prædonis suspendendo testis. Nullum itaque tam afficit damnum, quam conscientia damnans. Est enim miserrimum genus miseriæ, conscientia suffragio fieri miserum. Et quod est omnium caput, nullum non scelus capitale cuique apud se est, etiam post indulgentiam omnium. Quid prodest, si omnes eum absolvant, dum, quæ est instar omnium, conscientia illum condemnat. Audi Poetam:

*Si quis delinquit, prout Paulus Apostolus inquit,
Qui consenti ei, sit reus ipse rei.*

19. DIES MAII.

In uno, eodemque opere malo, diabolus suggerit, homo consentit, Deus deserit. *S. Augustinus contra Faustum. l. 14. c. 11.*
Cor-

Peccatum, I.
Deum animo
demittit, diabo-
lum admittit.

Cor hominis justus, est
Prætorium S. Spiritus,
Numinis palatium, Re-
gia Dei, at verò ubi sug-
gerenti diabolo malum, homo consentit, jam Deus
illud deserit: & tunc fit verè desertum, tum subitò in
cor subit dæmon, ibique figit sedem, & infligit cla-
dem, ac virtutum omnium cædem; ibi tyrannidis so-
lium ponit, ibi regnat, & regit, & furit, inde ut flam-
ma spargit in omnem partem incendium, ventilat fa-
ces, congregat fœces: prò qualia tunc in corde ino-
litur! Inde spicula ignea torquet in animæ facultates,
deinde in omnes sensus, tandè in partes vitales, ad in-
ferendam perniciem. Inde spargit fumantem cruorè
circa cor, ut iram incendat; inde vulnerat jecur, ut
impotenter amet; splenem ferit, ut lasciviam excitet,
& risum, ut sit verum commune proloquium: *splenem
ridere facit, cogit amare jecur.* Ardentem inde phalari-
cam jacit in oculos, ut Paphiæ pedissequas, ferat in
oculis, habeat in delitiis: aures aperit ad excipienda
putidula verba. Inde spissas nebulas obtendit memo-
riæ, ne quis aut Dei quas intentat minarum, aut ejus-
dem quas contulit gratiarum, reminiscatur. Quoties
illudit menti, & pro veritate inducit spectrum è men-
daciis conflatum, exitialia enuntiat pronuntiata.

II. Hæc enim illius imposteras sunt dogmata, hæc
illius erroris axiomata: Non esse peccatum, quod
verè peccatum est, meretricios amores videri con-
cessos, licitum perjurium, non illicitum adulte-
rium, fraudem conferre laudem, versutiem esse de-
xteritatem, unde nihil timendum sinistri. Vindictam,
esse de hoste victoriam, expromptam adversus
inimic-

inimicum crudelitatem, esse magnanimitatem, Deum offensum, non esse tam severum offenderis judicem, offensæ vindicem: sufficere unum suspirium, ut aboleatur omne flagitium: satis esse ut obliteretur litura peccati, semel dixisse, Peccavi. Inde irripit in voluntatem, ut affectus præposteros inflammat, avaritiæ, libidinis, invidiæ, ambitionis. Hinc fit ut tam tetra, & horrida sit animæ species, ut si eam intueri fas esset, impios remis, atque velis fugeremus. Imò tanta est ejus enormitas, & formæ fœditas, ut si videri posset humanis oculis, nemo esset tam præsentis animo, atque robusto, nisi Dei præsidio corroboratus, qui non subito post larvæ intuitum, emitteret spiritum. Hic modò quantum potes tantum stupe, quia majus omni fide, hominem tam facile infamæ rei, nescio cujus desiderio abreptum, non alienâ vi aut impulsione, sed dæmonis inimici sui suggestione sponte suâ, telo illo transverberari? Quo voluptatibus uni serviatur, aut dignitatis alicujus inani bulla teneatur, aut vilis metalli fulgor arcâ claudatur, quo animo præfervidâ irâ, vel aliâ perturbatione æstuanti fiat satis. Sic ruit apertis oculis, animo gestienti in horrendum omnis infœlicitatis, nullo unquam saculo exhauriendæ, barathrum.

III. Cùm verò admissio jam dæmone, Deus egreditur è corde, quàm oportet calamitosum esse animi statum. Nam à bono recedere tam malum est, quàm ipsum est bonum: infinitum prorsus, si ab infinito. Cùm verò bonum illud intelligentiâ sit præditum, ut se summum bonum cognoscit, & pariter amat amore, qui potest esse maximo, oppositum etiam malum intelligit, simulque odio persequitur quàm potest maximo.

Majus.

Tessera.

381

maximo, idque illa naturæ tuæ vi, & necessitate, ut non magis possit malum non odisse, quàm se bonum non amare: neque odium illud ponetur citiùs quàm ipsa Dei natura. Itaque æterni numinis, æterna est ira. Hæc denique malorum omnium est postremum, bellum est funestissimum, implacabile, nullâ unquam pace componendum, nullis aliquando quieturum induciis, mutuis semper odiis arsurum: Odius heu exitialibus! Quid funestius? Eius amore prohiberi, qui naturâ suâ bonum est, & tuum bonum? Inimicitias cum illo capitales exercere, non impetu aliquo animi mox transituro, sed vi naturæ immutabili? Quid? Illius odium pati, cujus natura bonitas, cujus amor tuâ sit ultima felicitas? cujus odium infelicitas tibi sit ultima? O execrandam, & supra omne aliud abominandam peccati malignitatem! Pone barbaram quamcumque inhumanitatem, accerse omnium Tyrannorum immanitatem: objice omnem sævissimarum, & (si placet) ipsorum inferorum rabiem, & dæmonum furias: In unum omnia conjice cumulum; non pluris faciet æquus rerum arbiter, quàm pictam in tabula flammam, si quidem cum malis, quæ à peccato inferuntur composueris. O parricidalem Adami manum, quæ ori admovit vetitum pomum: Nam

Omne bonum poma, perdidit omnis homo.